

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, plăja mare nr. 30.
Sortitori nefrancate nu se pre-
mesc. — Manuscrise nu se
retinut.

I N S E R A T E
se primește la Administrația în
Brașov și la următoarele
BIROURI DE ANUNȚURI:
la Viena la N. Duke Nachi,
Nux. Augenfeld & Emmer Lesc-
ner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachi, Anton Oppelik.
la Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körút).
P R E T U L I N S E R T I U W I L O R .
o serie garnond pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicari mai dese după tar-
fa și invocălă. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

(Număr de Duminecă 13.)

Nr. 74. — Anul LXIV.

Brașov, Duminecă 1 (14) Aprilie.

1901.

Din cauza slătelor sărbători ale Pascilor,
diarul nu va apărea până Miercuri sâra.

Învierea.

Si din nou s'a învîrtit róta vremilor. Si poporul érași imbracă hainele cele mai frumose ce le are bogat și sérac își ia făcluța și o pléca la biserică. Unii vin de eprópe pe drumuri largi, alții de departe pe cărări și cărărușe trecând peste dealuri și vâi și prin păduri, — toti însă se adună în casa Domnului ca împreună să aducă prinos și jertfă Fiuului ceresc, care a suferit mórtea pe cruce pentru ca prin suferințe să se finalize, să reînvie spre măntuirea neamului omeneșe.

Sutele de fâclii aprinse, ce luminează, ca și diua, biserică în năpteia învierii, sunt simbolul viu al luminei, ce a învins asupra intunericului, a spiritului ce s'a liberat de cătușile materiei; sunt semnul vesel și plin de nădejde al vieții, care a triumfat sdrobind porțile iadului.

Iad sunt năcazurile, miseriile, urile, patimile și ticăloșii de tot felul, cari amârăsc viața omului, îl sălbătăcesc și-l duc în prăpastii, cari nimicesc legăturile dragostei și turbură pacea între frați, desbinându-i și facând să se sfâșie unii pe alții ca lupii, lacomii și setoșii de sânge.

Clopotele ce răsună în miezul nopții din turnurile bisericelor, anunțând cu ton puternic, dulce și vesel tot-oata, învierea, deșteptă în inima noastră credința și speranța, că iadul acela, care ne căsnesc și ne însăpiște, ne înrăutătesc și ne desbină, învins va fi de lumina cerescă a spiritului dreptății, a iubirii de omene, a binelui, și pătrunși de aceasta credință și speranță, cu bucuria ne uităm unii la alții și într'un moment

de însuflețire — în care pare că dispara totă deosebirile și vrășmășile dintre noi — ne dicem unul altuia: Christos a înviat!

Nu numai unul dintre noi se gândește în aceste momente de înăltare a sufletului la trecut și la viitor, la munca și stăruințele sale în mijlocul fraților și a conlocuitorilor săi. Si nu numai unul se întrăbă în năpteia învierii, ca și inspirat de-un duh crește, când va răsări și pentru obștea noastră românescă lumina, care să covârșească întunerecul, în care tot mai orbecă astăzi? Când sunetul clopotelor va veni în munții și văile noastre, că și nesfîrșitele suferințe și îndelungata răbdare a poporului român a fost încununată cu îsbânda, ce i-a pus'o în vedere însuși mărețul exemplu al aceluia, care a suferit pe Golgota pentru păcatele omenilor?

Romanul vră se trăește, inima lui e plină de dorul de a-se vedea eșit odată din toropă, ce lă cuprins de o vreme 'ncocă și care a dat naștere la atâta nedumerire, la atâta nesiguranță și neîncredere în sinul lui. Cu setea nespusă a unui călător prin pustiă, el astăptă să se ridice acel spirit, care să dea nouă hrană inimii sale amărite, să-i redăsteptă cu nouă putere speranțele în viitorul său și să-i dea acea însuflețire sfântă, care să-i fiă și de aci încolo sprijin și scut tare în luptă pentru apărarea dreptei sale moștenirii.

Si acest spirit ușurător și întăritor va veni și va aprinde făclile noastre, ca să ne vedem, să ne cunoștem mai bine ca frați ce suntem și să cunoștem și datoria și cheamarea noastră de-a stăru și lupta împreună în strînsă armonie, pentru ca să sosescă mai curând și Pascile Românilor asupriți.

Trecut' am, în cursul timpurilor, prin destule încercări. Suferit' am destule dela străini ca și dela ai noștri, cari în chip fatal și dureros au jucat între apostolii românismului rolul lui Iuda.

Fi-va dăr vremea ca după atâtaea suferințe și experiențe să încăpăși în mijlocul nostru lămurirea; să iasă învingător odată și spiritul iubirei, al stimei și al respectării între noi; spiritul cel bun, fără de care năsepe împiedecă răsuflarea și umblările buimăcișii în drépta și'n stânga; spiritul nestricat și curat al entuziasmului național, care ne-a condus tot-dăuna, când s'a cerut să ne facem datoria ca Român adevărat.

Si avem lipsă mare de reculegere acăsta, fiind că de aci încolo încă ne stau înainte lupte mai grele ca ori și căd. Mai avem să îndrepătam și multe greșeli și păcate, ce cu voiă fără voiă le-am făcut prin aceea că n'am sciat să chivernisim destul de bine capitalul neprețuit, adunat cu mare năcaz și sîrguintă, capitalul însuflețirei poporului nostru pentru idealul național.

Prea s'a cheltuit și s'a risipit cu usurință și fără folos din acest capital, fără de care nu putem exista și merge înainte ca popor cu aspirațiuni naționale. Poporul nostru e gata la jertfe, e învăpăiat pentru cauza sa dréptă și sfântă. Dăr amar il atinge, când se vede amăgit în speranțele, ce i-le deșteptă conducătorii, și tare il dobóra consciința, că între aceștia nu este înțelegere.

De aceea poporul astăptă să vină și învierea dragostei între frați. Ea va și veni, căci o vîstesc întregii obște românești clopotele tuturor bisericilor.

Revista politică.

Liniștea adâncă, ce diceam, în revista numărului de Duminecă trecută, că domnește în cercurile politice și parlamentare din cele două centre ale monarhiei, n'a fost conturbată nicăi săptămâna acăsta prin vî'un eveniment politic mai de seamă. Atât dieta din Peșta, cât și „Reichsrath“-ul din Viena țin vacanțe de Paște și, firesc, în astfel de împrejurări discutarea cestiunilor politice își află deocamdată adăpost numai în coloanele gazetelor.

In partea ungării a monarhiei partidele politice maghiare sunt viu preocupate de cestiunea viitorilor alegeri dietale. Nu se scie cu siguranță când va fi disolvată dieta și când se vor face alegerile. După toate semnele însă pare mai probabil, că numai la toamnă, prin Septembrie, se va desfășura marea luptă electorală. Foile ungurești aduc dîlnic amănunte despre candidările, ce se fac deja de pe acum în diferitele cercuri de alegeri și despre organizarea partidelor ungurești în vederea luptei, ce le aştepă.

Dincolo în Austria face ore-care impresiune scirea, că împăratul va merge la Praga pe la finea lui Maiu. Majestatea Sa va fi însoțit și de ministru-președinte Koerber, apoi de miniștri Rezek (ceh) și Hartel. Călătoria acăsta se pune în legătură cu inaugurarea solemnă a nouului pod peste Moldava și se dice, că cu ocazia acestei monarhul va vizita și câteva institute ale țării și ale universităților și că va da audiență în castelul Hradšin. — Scirea acăsta a făcut cea mai bună impresiune la Cehi din Boemia.

*

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Christos a înviat!

...Să-ătuncea ca prin farmec lumină să a [făcut...]
Venit' primă-vara cu dulcea-i bucuriă;
Uimit' era pămîntul...; în năpteia cea pustă
Făcutu-și-a întrarea o rađă aură
Să lumineze lumei pe-un drum necunoscut.

Din morții, călcând pe mòrte, al vremilor [Profet
Căduța 'ntre Apostoli ca din senin..., mi- nune...
„Cu voi să fie pacea!“ lă-a dis — așa se [spune,
Să'ngheununchiați cu toții în sfântă rugăciune Adus'au osanele lui Christ din Nazaret.

Din ceruri îngerașii lăsatu-s'au în sbor Cu cântece de slavă și cu urări de bine, Să'nu susetele triste cântările divine Adus'au măngăerea și clipele senine In cinstea Celui Mare, de omenei Iubitor.

Să-a fost.... De-apururi va arde prin altar Inseninând viața Lumina din Lumină... Si 'n veci va fi aceeași!... Ér lumea de [se' nchină La nor, va trece norul..., căci tòte se 'n- [senină Sub blândelete Ei rađe, ce nu cunoșchotar.

Să-L prea-slăvim dăr astăđi cu ângerii [din cer
Pe Cel-ce dela mòrte s'a ridicat la viață... De-i năpte viața asta, prin El zărim prin [cetă
Un răsărit de sōre, o sfântă diminetă, Să-ătăț ne mai rămâne din tòte care pier!...

Z. Bârsan-Veturio.

Frumósă Irina.

— Baladă. —

La Curțile-Nouă, în capăt de téără, Tremură din vîrfuri plopă cu frunda rară.... Nu sciu: mânăru săre străluci de-odată Oră în prag frumósă Irina s'arăta?....

În cosită 'și prinde garofă 'n florită, Pléca la fântână și vine zorită. Șueră mierlită, strigă cucu 'n leasă: „Cucule, adi-năpte m'am visat mirésă!...“

Pune jos o leacă albele coșite, Scutură de rouă negrele cosită, Cată preste umăr, — inima-i înghiată: Sărele pe dealuri să 'nvălit în cétă!...

Galbenă de spaimă vine 'n fuga mare: „Mamă! grea furtună amenință 'n zare.... Negri ca păcatul norii se ridică; Inimița totă mi-a 'ngețat de frică!...“

„Draga mamei, dragă! vestea ta nu-i bună, Nu-s niči noură negri, nu-i niči grea furtună; Ci Păgânătatea întracocé vine Ca să mi te céră, Irino, pe tine!...“

Cresce 'n zare góna pulberii stîrnite, Zguduie pămîntul ropot de copite; Cade la icône bêtărăna și plângă — Frumósă Irină mânuțele 'și frângă:

„De-acu, mamă dulce, rămăi sănătösă, De te-a 'mpins păcatul să mă faci frumósă... Fost'ar fi mai bine să mă 'nghită iadul, Decăt să mă vadă róbă Tarigradul!“

....Spumegend se bate Dunărea de maluri, Caicul pornește clătinat pe valuri; Sărele preschimbă apele în sângă — Frumósă Irină se rögă și plângă:

„Turcule dă-mă drumul să mă 'ntorc la mama C'am uitat pe masă salba și năframa, Mă-am lăsat acolo lada mea de zestre Să-ău remas sérace florile 'n ferestre!...“

Dunărea bêtărăna curge tulburată, Frumósă Irină şade 'ngândurătă.... Săpopind se 'ngână valurile 'n spume, Parc'ar tot striga-o cineva pe nume:

„N'ai s'ajungă, Irino, în Seraiu podobă! Nu-i Sultanul vrednic să te facă róbă!...“

— Sărele apune scăpătat pe dealuri; Frumósă Irină a perit sub valuri....

Ér de-atunci bêtărăni spun că 'n locul unde Să-ă găsit copila măntuire 'n unde, Dunărea mi-aduce apă vecinic lină Ca să dörmă 'n pace frumósă Irină... St. O. Iosif.

Vremea rea...

S'au luat din dragoste...

Vremuri senine, cari abia se mai întrezăresc prin céta, ce s'a lăsat acum greioie peste câmpii infiorite altă-data.

S'au întîlnit la fântâna de sub pădure. Era amurgul unei séră de vară. Păsărelele ișă ingânau ciripitul cu cântecul greerilor și rađele sôrelui imbrăcau pămîntul într'o haină roșietică. Un vînt adia liniștit și prin pădure se pornise un frémét somnuros, care se îneca în liniștea adâncă.

El coboria pe poteca de pe côte, îngânând o doină haiducescă! Tî-era mai mare dragul să-l vedî; voinic ca un brad și cu pălăria

„GAZETA“ ieșe în săcăi di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe săse luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 A. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 fr., pe săse luni
20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franol.
Se prenumerează la totă ofi-
ciele poștale din întră și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentele pentru Brașov
Administrația, Piața Mare,
Tergul Innui Nr. 30, etajul
I.; Pe un an 20 cor., pe săse
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe
luni 6 coranol. Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
că și inserțiunile sunt să se
plăti înainte.

Străinătatea este mai bogată în evenimente politice însemnate. Așa la Toulon în Franția s-au întâlnit Miercuri *escadra italiană și escadra franceză* din incidentul sosirii în Toulon a președintelui republicei franceze Loubet. Caracterul acestei întâlniri a fost din cele mai cordiale. Cele săse vase de răsboiu italiene erau conduse de ducele de Genua, fratele văduvei regine Margareta. S-au schimbat cu prilejul acesta salutări și asigurările de *sinceră amicită între Franța și Italia* și s-a manifestat viu pentru acesta amicită. Deși mergerea flotei italiene la Toulon se dice a fi numai un act de curtoasă, ca răspuns adesea la vizita, ce a făcut-o cu doi ani mai înainte flota franceză în Cagliari (Sardinia), totuși manifestările din Toulon își au și partea lor politică însemnată: strîngerea legăturilor de prietenie între națiunile surorii, Franței și Italieni. Aceasta accentuată însoțită președintele Loubet într-un toast al său.

*

Pe la finea săptămânei trecute s'a întemplat în capitala Bulgariei un lucru la care nu se așteptau revoluționari macedoneni bulgari. La ordinul guvernului din Sofia toți conducerii comitetului macedonean au fost arestați. Fîrse, printre cei dintâi fû arrestat faimosul urzitor de comploturi și asasinate Boris Sarafoff, președintele comitetului. Areștările acestea au făcut penibilă impresiune la revoluționari bulgari, mai ales că se constată, că arestarea conducerilor comitetului s'a făcut la provocarea marilor puteri și a Turciei, și se consideră ca un act de reglementare a existențelor catilinare, cari au urzit atât de atentate și comploturi. Nu mai puțin pot fi considerate aceste areștări și ca un început de satisfacție, ce Bulgaria e datore a României.

*

Din Africa sudică sosesc érași sciri interesante. E vorba, ca Kitchener și Botha să reîncépă tratările de pace, cari s-au fost intrerupt înainte cu câteva săptămâni. Englezii dic, că Botha ar fi cerut reînceperea tratărilor și mai adaug, că de către Botha s'ar preda, causa Burilor ar fi ca și pierdută. Birourile telegrafice din Londra răspândesc, în legătură cu acela, sciri fantastice despre generalul bur Dewett. Il fac om ajuns la desperare, ba chiar aproape de a înebuni. Totuși, fîrse, cu scop de a ameliiora lumea și de a nimici în amicii causei Burilor credința în isbândă ei. Ba se mai fac Englezii și cura-

gioși. Foilelor scriu, că guvernul ar păcătui, decă ar da voie lui Kitchener să trateze din nou cu Botha. Acum oră nici-odată, dic ele, e timpul ca să înfrângem rezistența Burilor și să le punem condiții de pace căt se poate mai aspre.

Totuși sunt faime esagerate, chiar nici Englezii mai seriosi nu cred, că lucrurile ar fi ajuns atât de rău pe partea Burilor, încât să fiă siliți să căde în genunchi dinaintea „învîngătorului” și a cerșii gratia. Starea reală a lucrurilor se va vedea însoțită în viitor.

Din Parlamentul român.

Copurile legiuitoră române, cari, după terminarea noilor alegeri, au fost conchinate în sesiunea extra-ordinară, s-au întrunit, după cum scim, Sâmbătă trecută și în cinci zile, întrând sădine înainte și după amiazi, și au terminat deocamdată lucrările.

In aceste cincis zile Senatul și Camera au votat adresele de răspuns la Mesajul, proiectul de buget general al statului pe 1901/2 și o mulțime de legi importante.

Fîrse, că în așa scurt timp puțin s'a putut vorbi și forte scurte de tot au trebuit să fiă discuțiunile, er legile au fost votate en bloc, și după cum s'a propus.

Nici-odată parlamentul român n'a lucrat mai grabnic și n'a regulat mai multe în timp așa de scurt, ca acum. Imprejurările au impus acela, căci înainte de sârbători trebuia să fiă votată legea bugetară, care se începea cu 1 Aprilie st. v.

*

Opoziția n'a fost nici-odată mai slab reprezentată în Senat și cameră, ca de rândul acela. Cu totul în ambele corpuri sunt abia 6—7 oponenți, cu toțe acestea opoziționalii de diferite nuanțe au susținut vederile partidelor lor și și-au făcut rezervele. În cameră d-l Carp a reprezentat politica grupării conservatoare, ce s'a făcut sub conducerea sa, er d-l deputat Mihail Vlădescu a reprezentat vederile vechiului partid conservator condus de gruparea Cantacuzino-Manu-Ionescu. D-l Vlădescu a luat orîndul la toate cestimile mai importante, căci interesau partidul său, asemenea d-l general Manu a pledat în Senat apărând politica financiară a partidului vechiului conservator, er d-l Th. Rosetti asemenea a reprezentat vederile junimiste conservatoare.

Că fiș oponant a voit să treacă și nou deputat de Teleorman, C. Mille, redactorul-sufăru al „Adevărului”, pe care „Apărarea Națională” îl numește „deputatul Jidănilor” și „evreo-socialist”. Mille se lăudă, că Camera prin validarea alegerii sale a făcut un act de dreptate și de simpatie pentru tărâme. D-l deputat V. Lascăr, național-liberal, i-a răspuns, că Camera a observat numai legile, căci a validat alegerile, căci a întrunit majoritatea voturilor cerute de lege, și l'a declarat totodată „adversar al partidului liberal”. Cătușe, că fiș oponant a voit să o reîncerce să vină în amăgișare. Cu acela, a înțeles pe tărani socialiști, cări au făcut de prietini falși

ca Mille se răsculaseră mai an în contra autorităților statului.

Mercuri sărăcă închis sesiunea extraordinară a parlamentului român. După ce legă budgetară a fost votată pe capitoare și în general, căre lege este de mare importanță, fiind că prin ea s'a făcut de primăvara mară economiei în bugete, ce trece peste 20 milioane franci, firește, că aceasta nu s'a putut face fără de a se desființa mulțime de funcții și a se impune impozite pe salariile funcționarilor civili și militari, fiind aceste reduse în mod simțitor.

*

În Dumineca Florilor Senatul și camera au discutat adresele de răspuns la discursul tronului, în care se cerea camerelor să introducă în buget serioase economii.

„Făcăre — dice Mesajul regal — mic și mare trebuie să aducă prinosul lui de jertfe, pătrunși fiind că toții de datorile către patria, care a însuflat poporul român în toate împrejurările însemnate ale vieții sale politice“.

La acest discurs Senatul a răspuns prin următoarea adresă:

Sire,

Bunăvoința cu care Majestatea Văstră a salutat noua reprezentăție a tărei și indemnul patriotic ce i-aș adresa de a lucra fără pregeț în unire cu guvernul la îmbunătățirea situației financiare, a avut un rezultat puternic în inimile noastre.

Prințul de Cuvinte, ale Senatului, venind înaintea Tronului, vor fi cuvințe de adâncă mulțumire către Majestatea Văstră, care și de data aceasta cu vorba și fapta a scut să ridice sus inimile și se îmbărbăteze pe toții la jertfe și la muncă în interesul sfânt al patriei.

Din pragul acestei noi legislaturi Senatul își face, Sire, o datorie scumpă să vă aducă omagiu iubirii și devotamentului său fără margini, fiind că în toate împrejurările grele, inima Văstră a bătut în unire cu aceea a națiunii, împărtășind îngrijirile ei și păsurile și nevoile ei.

Sire,

Îngrijirea de căpetenie, care preocupă tăra și Majestatea Văstră în momentul de față, este strîmtorarea în care se află statul din cauza prea marii estensiuni, ce s'a dat în scurt timp cheltuielilor sale și lucrărilor de utilitate publică, întreprinse pe baza de împrumuturi.

Sire,

Tăra este adânc convinsă, că singurul remediu eficace contra acestui rău, constă înainte de totă în reducerea cheltuielilor excesive și în restrîngerea lor în marginea puterilor ei. De aceea noua politică financiară inaugurate de guvernul Majestăței Văstre, politică de economii, a fost salutată cu bucurie și cu un sentiment de aderătură usorare în tăra intrăgă.

Și când totuși economiile posibile vor fi realizate, tăra va primi cu mulțumire nouile sarcini ce i-să impune și va fi gata să facă ori-ce sacrificii pentru a scoate statul din nevoie în care se află și a-l feri pe viitor de asemenea grele încercări.

Sire,

Pătrunși de aceste sentimente și esită din frâmentările cari le-au dat nascere, vom

considera dăr de prima noastră datorie să dăm guvernului M. Văstre tot concursul nostru pentru a face față nevoilor prezente, a menține intact creditul tărei și a asigura pe viitor un echilibru cert și constant între venituri și cheltuieli.

Pentru îndeplinirea acestei opere însă și pentru a-să pută consacra tăre silințele la îmbunătățirea situației interioare economice și financiare, tăra ca și guvernul Majestății Văstre au trebuință de pace.

De aceea, Senatul a audiat de data astă cu deosebită satisfacție încredințarea dată de Majestatea Văstră, că menținerea păcii este asigurată prin hotărîrea unanimă a marilor Puteri și, că relațiile noastre cu tăre statele sunt din cele mai bune.

Orice eventualitate de complicații interioare fiind astfel înălțărate, tăra își va putea îndepărta tăre silințele spre rezolvarea dificultăților interioare și nu ne îndoim, că ea va găsi în munca și patriotismul tuturor puterelor de a-le invinge.

Sire,

Acordul perfect, ce există în acăstă privință între tăre puterile statului și sprijinul puternic, ce ele vor găsi în simțământul general al tărei, pe care se razină, ne sunt pentru acesta cel mai sigur garant.

Sire,

Însuflați de aceste simțiminte și cu deplină credință în viitor, rugă pe Cel-A-Tot-Puternic să Vă dăruescă încă anii mulți pentru fericirea tărei și Vă urăm, Sire, din inimă, ca sărbătorile Sfintei Invieri să le petrecedă cu bine și în deplină sănătate.

Să trăiți, Sire!

Să trăiescă Majestatea Sa, buna noastră Regină.

Să trăiescă Prințipele moștenitor, grădăna Prințesa Maria și întrăga Familie.

Martii dimineață primind la palat cu ceremonialul obișnuit biroul și deputații Senatului, care i-aș prezenta Adresa, M. S. Regele a dat următorul răspuns:

„Dominule președinte,
„Dominilor senatori,

„Am ascultat cu viuă mulțumire adresa Senatului.

„Nici-odată tăra n'a fost mai convinsă, decât astăzi de neapărata trebuință de a ne reculege mai întâi prin vindecarea stării noastre financiare și apoi prin măsuri intelecte de încurajare a muncei și de bună administrație. Cu toții acum ne dăm séma de primejdia ce ne amenință, decă am fi lasat să se strecore neprevăderei în deprinderile noastre: în puțin timp ea ar fi putut nimici rodul muncei strămoșesci și compromite chiar viitorul.

„Să reîntrăm dăr în căile sănătose de cumpăna drăptă, și să dovedim, că nimic nu este pețut noi mai presus, decât bu-nul renume al României, pe care voim să-l păstrăm neștirbit prin o gospodărie cuminte și prevăzătoare.

„De mai înainte sunt convins, că d-vă este veță răspunde la înalta chemare ce Națiunea vă încredință și, că veță da guvernului Meu acel luminat sprijin, de care dănsul are nevoie pentru a duce la bun capăt greuă însarcinare, ce i-se impune.

După cîțuva ani.
Tărnă tărdie, frig, vreme rea.
Plorie rece, vînt, pustiu și năpte...

Intr-o căsuță din marginea satului, tăre sunt aruncate; se vede, că n'a mai fost mâna de om să le rînduiescă. Jos, lângă pat, pe nisice paie umede durmeau doi copilași. În colț de-asupra patului ardea o candelă în față unei iconițe...

La lumina slabă a candelei o femeie, tînăra încă, stătea lungită în pat și durmea somnul cel vecin. Zecăea cu care se acoperise, căduse într-o parte, și pe sinul ei gol un copilaș de vre-o trei luni se trudea să apuce tîță în gură....

Vîntul vînia pe la gémuri pus-tiu ca nici-odată și pe păreții înne-griți se prelingeau picături mari de apă...

Vremea era tărdie, trecuse de medul nopței. Séracia și mórtea rînjau una la alta. Viața plângă sub iconița Maicii Domnului.

Intr-un tărdiu, un cântec tră-gănat se audi apropiindu-se din ce

trasă pe sprâncenă, venia nepăsător cu toporul pe umeri.

Ea venea din satul de peste deal, dela mătușa-sa, la care se dusese s'o vadă. După infățișare nu-i dădeai mai mult ca săptămâni spre-dece an. Fată séracă, dăr de-o frumusețe uimitoare. Înaltă, sprintenă și întotdeuna cu zîmbetul pe buze. Câțuși fectori nu și-au bătut capul, dăr de giaba; c'vorbă scia să-i pună la locul lor.

Ah, și ochii ăia mari și căprii, în cari te zăpăceai când te uitai, cu genele lor lungi, pe cățuși nu-i-a făcut să-părdă mintea și cățuși n'au oftat după mijlocelul ei, care să-mâna cu un buchet de floră legat c'panglică! Când o vedea, numai că se răcorea sufletul și te bucurai, cum să-bucură pămîntul sub stropii de plorie după o secetă lungă.

Si cum vă spusei, coboraiu amândoi și s'au întâlnit la fântâna de sub pădure.

„Bună sera bădică!”

„Bună să-ți fie inima Smărăndico..., dăr de unde...“

„Ia fusei la mătușă-me. Auți că-i cam bolnavă, séraca... și cum n'are pe nimeni... vezi D-ta...“

„Apoi ce să faci... adause el, și scuturându-și pălăria de genunchi se apleca peste marginea fântânei, luă apă și beu.

„Nu că-e sete, Smărăndico?“

„Fă-ți pomană bădică!..“

„Vino 'ncoa sufletele..., vino 'ncoa“, și-i dădù apă din pălăriă. Buzele ei aşa de rumene și pleópele lăsate peste ochii cei frumosi, îl pierdută pe bietul Ion și avu o strînsătură de inimă, când ea sorbind încă ultimele picături de pe pălăriă, își ridică blândă ochii spre el, semn că mai vré, că nu s'a săturat.

„Si el ii mai dădù.

„Apoi coborîă amândoi, tăcuți, pe poteca dinspre luncă. În sufletele lor ardea același foc și sufereau amândoi, fără să dică o vorbă.

„Când ajunseră în dreptul ste-

jarului răslăbit de pădure, el își luă inima 'n dinți, o apucă de mâna și uitându-se drept în ochii ei:

„Smarăndico... că-i's drag?... Spune drept“.

Ea, după ce se uită o clipă la el, pătimășă își lăsa ochii în pămînt și fătu i-se făcu bujor, nu alt-ceva.

El o strînse apoi de mâna, o apropiă de piept și tot focul cel purtă de dragul ei și-văsă într'un sărutat lung și amețitor. Își deslipi apoi buzele de pe față ei, o depărtă puțintel de sine, și o privi cu dragoste. Ea își ținea ochii în pămînt și pe obraji i-se răstăta fericeirea.

Un artist pictor, de cără fi văzut, ar fi creat un cap d'opera și... nu sciu dău..., de cără cetind bine pe fetele lor, nu sciu, de cără nu i-ar fi tremurat mâna cerc

țimea mersese apoi în procesiune la consulatul grecesc. În după amădua acelei zile s'a dat o reprezentanță patriotică de către elevii școlei grecesci „Minerva“.

Roma și Berlinul. Totuși acum s'a terminat recensemēntul populației în Roma. Locuitorii cetății eterne sunt adăugate 465.000 la număr cu 35.000 locuitori mai puțini, de către s'a arătat până acum. În schimb după ultima numărare populația Berlinului e de 1.528.244 locuitori, în loc de 1.112.540 societății la recensemēntul premergător.

Imperatéra sa Frideric la Cronsberg. De mult imperatéra mamă, văduva imperatului Frideric al Germaniei, tatăl imperatului Wilhelm II, petrece retrăsă în castelul dela Cronsberg suferind de o boala nemilosă (rac la rinichi), care îi cauză cele mai crude suferințe și-i răpesce somnul noptilor. Castelul e o clădire foarte simplă. El făcă cumpărat acum 8 ani dela un cetățean din Frankfurt, ca să fiă oferit imperatései de către familia regală suverană. N'are niciun stil, ci tot ce are este privirea spre țărul riu-lui Mein. Totă economia în acest castel este de o simplitate mai mult ca burgheză. În șopronie nu sunt decât trăsuri deschise pentru iernă și vară, nici un cupeu, pe capătă numai vizitul. De curând, când imperatul Wilhelm, fiul, și regele Eduard VII, fratele imperatései, au vizitat-o la Cronsberg, au trebuit să se urce într-o trăsură veche și foarte usată. Imperatéra are o frumosă avere, dăr se dice că o administreză cu o severă crutare. Sorelana femeie e mai mult singură, fiica sa cea mai tineră, princesa de Hessa, vine dela Frankfurt de două ori pe săptămâna să o vadă. Din timp în timp se mai arată și căte un alt membru al familiei imperatései. Cât pentru imperatul, vizitele sale sunt rare. Se dice, că încă și acum ar fi oare care încordare între el și mamă-sa.

Din Sasca-montană ni-se scrie: În Dumineca Florilor și diua Bunei-Vestirii, s'a săfinit o sfântă Cruce de piatră foarte frumoasă, în preț de 560 corone, care cruce s'a ridicat și s'a aşezat într'un loc mai însemnat în orașul nostru Sasca-montană cu spesele credincioșilor noștri români gr. or. întru amintirea răposatei imperatései și regine a noastră Elisaveta. Nașa a sfintei cruci a fost stimata Domnă soția a d-lui președinte al comitetului parochial Iustin Chirilă, la a cărui stâruință s'a și ridicat această cruce, pentru aceea și pe această cale primăscă mulțumirile noastre. Actul sfintirei s'a săfinit după săvârșirea sfintei Liturghii, am mers cu lăghiș, și s'a săfinit crucea prin preotul nostru d-l Ioan Murgu, și în scris am căptătat binecuvântarea archierescă dela prea bunul nostru episcop Nicolae Popescu. În cruce este săpată următoarea inscripție: „Acăstă cruce s'a ridicat de credincioșii români gr. or. din Sasca-montană în anul 1901.“

Societatea „Psaltul“. D-nii V. L. Lazărăeanu, președinte, și Victor V. Popescu secretar, în numele comitetului provizor al societății „Psaltul“ din loc, aduc la cunoștința celor interesați, că adunarea generală a societății se va ține numai după aprobația statutelor din partea Consistoriului arhiepiscopal din Sibiu.

Anunț de concert. Quartetul de orchestră „Malcher“ din loc, aranjază în 24 curent, cu concursul d-sorei Hilda Paul și al d-lor R. Lassel și V. Popovici, o *seră musicală artistică* în favorul reuniunii de înfrumusețare din loc.

Femeile alegători în Kansas. La alegerile municipale, ce s'au făcut de curând în Kansas (America), d-na Carrie Nation a raportat un succes complet. Partida temperanței (a cumpătașilor) a eșit victoriösă în cea mai mare parte a centrelor populației. Cu tot viscolul de zăpadă, 4000 de femei au venit să voteze pentru candidatul partidei temperanței în orașul Topeka. Cele mai influente dintre ele au dus cu sine în trăsuri lucrători și țărani, cari sosind în fața locului primia avisul comitetului demelor partidului temperanței. D-na Nation triumfanță la aceste alegeri, va avea rolul conducător în Missouri.

Societatea de lectură a tinerimii dela institutul teologic-pedagogic gr. ort. român din Arad invită la Ședința publică, ce se va ține la „Dumineca Tomii“ în 8/21 Aprilie 1901, în sala seminarială. Cu următorul program: 1. „Christos a inviat“ de T. Lugoian, eseu de corul societății. 2. „Cuvânt de deschidere“ rostit de președintele societății Constantin Mihailin, cleric c. III. 3. „Regina Ostrogoșilor“ de G. Cobuc, decl. de Zacharie Moga, cleric c. I. 4. „Cântecul oșteanului“ de I. Costescu, eseuc. de corul societății. 5. „Legă strămoșescă a Românilor, ca ocroritorea și susțințoarea individualității lor naționale“, disert, de Ioan Ardălean, cleric c. III. 6. „Folie verde de mohor“ de T. Popovici, eseuc. de corul soc. 7. „Hesuc Bocageiul“ de V. Alexandri, pred. de Atanasie Sirca, pedagog c. IV. 8. „În vale“ melodie francească, eseuc. de corul soc. 9. „Elementul confesional și național în educație“, disert. de A. Gurbădan, pedagog c. IV. 10. „Ce te legenți codrule?“ de I. Vorobchievich, eseuc. de corul soc. 11. „Despot Voda“ (fragment) de V. Alexandri, decl. de Romulus R. Rațiu, cleric c. I. 12. „Marsul căntăreștilor“ de C. G. Porumbescu, eseuc. de corul soc.

De sub Careii-mari.

— 9 Aprilie n. c.

În saltă inima de bucurie, când pot să cetește căte o veste îmbucurătoare despre școalele noastre, pentru că scut este, că re-

generarea și viitorul poporului român, atât de instrucția lui. Si acăstă instrucție se face prin școli bune și prin învățători consciți de chemarea lor. Acăstă e problema cea sublimă și salutară la a cărei rezolvare are să lucre fiescăcare învățător. Onore și laudă de către acelor învățători, cari lucră cu zel pe terenul instrucției și cu devotament sfânt își împlinesc chemarea.

Astfel de învățători vredniță avem și în comuna Sanislău, unde în Dumineca Florilor, în 7 Aprilie n. c., s'a ținut esamnenul de primăvară cu elevii școlei române gr. cat. din loc, despre care esamen, cu bunăvoiețea On. Redacționă, — voiesc a face următorul scurt raport.

La acăstă școală funcționeză ca învățători: Paul Magiar, George Murășian și Iosif Pataki. A presidat la esamen M. O. Domn Gavril Lazar de Purcăreț, protopop. Începutul s'a făcut cu clasa I, elevi prezenti 79 din 86, învățător: Paul Magiar. Cred că nu greșe, când la acest loc îmi iau voia a caracteriza în cîteva cuvinte pe veteranul învățător Magiar, care aprópe 4 decenii a muncit în viața Domnului — și cea mai mare parte tot la școală acăstă, — căstigându-șă prin tactica sa, atât în școală, cât și în afara de școală, iubirea și încrederea tuturor.

Tinuta lui în școală e a unui adeverat tată de familiă. Progresul, din prescrisele acestui curs, a fost multămitor.

A urmat clasa II, elevi prezenti 68 din 73, învățător: George Murășian, care a arătat, că e putere didactică probată.

Atât rezultatul esamnenului, cât și numărul de peste 80 a acelor foști ai săi elevi și adăugă parte bărbății cu oficiu onorific, parte studenti de gimnasio și alte școli, parte meseriaș, cari toți sunt succrescență d-lui învățător Murășian — arată că ii zace la inimă prosperarea și înaintarea culturii tineretului concredat grijei sale.

In fine a urmat clasa III—VI, învățător Iosif Pataki, elevi prezenti 57 din 65. Esamnenul d-lui capelan-invățător a format corona esamnenelor din Sanislău. Metodul propunerii d-lui învățător s'a arătat practic, în conformitate cu cerințele pedagogice, confirmându-o acăstă responsurile precise și corecte ale elevilor. La religiune s'a folosit de stilul biblic. Limba română: Cetirea, reproducerea, deprinderile gramaticale au fost deplin succese.

Cu privire la comput, procedura d-lui învățător a fost efluxul praxei, căci precum oră-care alt studiu, așa și acesta l'a propus pentru scopuri practice adecvat pentru viață. Geografia și științele naturale au fost pe deplin succese. Ei din istoria elevii au răspuns despre unele momente glorioase ale istoriei noastre, suferințele seculare, faptele mari ale eroilor noștri, dezvoltarea, prosperarea și mărirea patriei noastre, ca tot atâta columne mărețe ridicate târziu înaintea ochilor minții tinerimei.

In fine după declamarea mai multor poezii frumosă, cum sunt: „Eu mis, esc și sunt Român“, „Latină giuță“, „Basarabia României“ etc. cu cântarea imnului național esaminarea elevilor s'a finit.

După încheierea esaminării elevilor, M. O. Domn protopop a rostit o călduroasă și instructivă vorbire la adresa părintilor și elevilor, mulțumind totodată și vrednicilor învățători pentru zelul neobosit, ce au manifestat și în cursul de iernă încheiat față de crescerea tineretului.

Am scris acest raport, nu ca să satisfac vanității unuia său altuia, ci mai mult, ca să servesc spre indemn tuturor celor ce sunt chemați a lucra pentru înaintarea și prosperarea mlădăților tinere a iubitului nostru popor.

Un asistent.

George Boieriū.

— Aprilie 1901 st. n.

Să rănesc șirurile bătrânilor, și în urma lor lasă de cele mai multe ori un gol pe veci neumplut. Trebuie deci să ne oprim puțin și să deplângem mórtea acestor bătrâni la ani, dăr eu înima tot-dăuna tineră, căci aprópe de numele fiilor căruia să legă o pagină glorioasă din istoria culturală a nemului nostru, și înca cu atât mai mult, cu cât din cei destinați să le ocupe locul, în mulți pară a secat entuziasmul, mulți și-au pierdut speranțele și idealele, farul conducător al bătrânilor.

Etă de ce mulți dintre acești bătrâni lasă în urma lor un gol pe veci neumplut, și etă de ce trebuie să ne oprim puțin asupra trecerii la cele vecinice a regatului supralocotenente în pensionare George Boieriū din Vad, întemplată în 30 Martie a. c.

Decedatul a fost unul dintre puținii ofițeri rămași în viață din timpul graniței militare. Dumineca în 31 a lunei trecute i-să făcut înmormântarea cu o pompă demnă de un bărbat ca densus. L'au petrecut la mormânt, afară de prietenii, — între cari și soții de arme ai repausatului — o mare mulțime de popor și inteligență din jur. A vorbit preotul din loc I. Bunea, scotend în relief meritele și virtuțile decedatului, ér la mormânt Rever. Domn vicar Macaveiū a rostit în numele „Asociației“ și a societăților din Făgăraș, un bine simțit cuvânt de adio.

Las să urmeze, în liniiamente generale, schița biografică a decedatului:

Născut în Vad (com. Făgăraș) la 7 Octombrie 1827, și-a început școala în comuna sa natală, continuând apoi în școalele granițărescă din Ohaba, unde prin diligență sa de fier a atras atenționea superiorilor, astfel că după absolvarea acestei școli, a fost luat în cancelaria companiei, de unde a fost și înrolat. Prin purtarea sa exemplară și diligență fără păreche, și ca soldat

voce tremurătoare de bătrân. E bătrânu clisier, care privesc în sus spre turn, și pună mâna la ochii încordați de lăcrămare, dăr tot nu poate zări nimic.

„Ce vréi? Aici sunt!“ răspunde clopotarul, plecându-se pe ferestra turnului. „Ce, nu mă vedă?“

„Nu!“

„Nu-i vremea să tragem încă? ce dici?“

Amândoi și îndreptă ochii spre stele. Mii de lumină privesc din înălțimea lor în jos. De-asupra strălucesc învățării „car“.

Clopotarul se cugetă puțin.

„Nu, încă nu. Voi să vedă eu...“

* * *

Da, el și scie timpul, fără să aibă lipsă de cés. Stelele Domnului li spun când a sosit timpul.

Cerul și pământul și norii cei deschiși, cari alunecă încet, și pădurea cea întunecată de bradă, care se mișcă vîțind în vale, murmurul riulețului ascuns, tot acestea și sunt de mult cunoscute și de mult,

de mult dragă. O viață intrégă se legă de ele. Privirea sufletului i-se pierde în zarea depărtată a treptului; cum s'a ureat el pentru prima óră în clopotniță... Domnul, ce povoiu de vreme n'a treut de atunci... și totuși căt de repede. Par că se vede erășii copil cu pletele-i blonde și ochi strălucitori, cum i-se jocă vîntul cu bogăția lui de păr, dăr nu vîntul, care ridică jos colbul de pe stradă, ci cu totul altul, care suflă sus în înălțime. Jos în adâncime vede o mulțime de ómeni măruntă și colibe i-se par așa de pitice, și pădurea i-se pare acuma așa de deosebită, dăr sesulețul, în care zace satul, i-se pare așa de mare, nemărginit de mare.

„Căt e de aprópe“ zîmbescă bătrânu clopotar arătând cu degetul spre sat.

Așa și cu viață: cătă vreme e tinér omul, i-se pare așa de nesfirșită... dăr acum, multămită Domnului tot a trebuit să-i sosescă și lui vremea să se odihnescă! Cu cinste

și-a petrecut cursul vieții; mama i-a fost pământul cel umed și cu voia Domnului în curând se va odihni și el în sinul lui.

* * *

Dăr vremea a sosit! Bătrânu aruncă o privire spre stele, și deschopere capul, și face sfântă cruce și apucă funile clopotelor...

O lovitură ascuțită de clopot străbate vîzduhul... urmăză a două, a treia, a patra... una după alta, și prin năpte imbrăcată în sârbătoare se revârsă într'o dulce armonia tonurile când line când ușore.

Clopotele au tacut. Jos s'a început slujba dumnedeoescă. Anii trecuți se mai cobora și bătrânu și reträgându-se într'un colț lângă ușă, asculta cu evlavie serviciul invierii. Acum însă a rămas de-asupra. O greutate-i apasă tot corpul. Se lasă jos pe o bancă și se dă pradă gândurilor. La ce se gândesc? Par că nici el nu scie.

De jos străbat în sus cântările bisericesci... Bătrânu se cugetă și

se vede în biserică. Lângă altar răsună glasul copiilor cântăreți. Puternic răsună și glasul bătrânelui preot, de mult răposatul slujitor al Domnului; jur împrejur o mulțime de fete cunoscute, — acum cu toții morți... Tot acolo se zăresc și față severă a tatălui său, lângă el fratele său mai bătrân și și el plin de putere și sănătate și legănat în cele mai ferice speranțe ale viitorului.

Si unde acăstă fericire? Gândurile bătrânelui se intind ca o fășie de flacări și luminăză tot unghiu-lele trecutei sale vieții: suferințe și griji și o nesfirșită muncă... La stânga între femei stă rugându-se aceea, cu care a purtat împreună jugul vieții. A fost o femeie bună și credinciosă, Dumnejudeu s'o odihnește. Dăr unde-i este privirea senină și strălucitor de odinioară? unde-e conștiința de sine și mandria tinerei și frumusei femei?... unde-i este norocul? Un fiu li-a rămas și lor, bucuria și speranța bătrânetelor, dăr și pe el l'a răpus minciuna ómenilor!

și-a căstigat iubirea și protecțiunea maiorilor, de unde se explică, că din soldat de rând — ca partea cea mai mare din oficerii de pe timpul graniței militare — a avansat din trăptă în trăptă până la rangul de supralocotenent, când după un serviciu de 20 ani, — destul de tiner încă — în urma unui morb contras tot acolo, și după ce a luat parte activă la câteva campanii, a fost silit să se retragă pe lângă o pensiă destul de modestă.

Deși cu puținele studii făcute în școală, — cari de alt-cum erau de ajuns pe acele vremuri — își făcuse cariera, diligența de fier cu care-l înzestrase natura nu l'a lăsat să rămână pe lângă acelea, ci l'a impins neconitenit la largirea cunoșințelor. Dorul și silința lui de a-se cultiva și așă înmulții cunoșințele, se reoglindăză mai ales în imprejurarea, că tot-dăuna căuta să-și aibă cuartirul cu un camerad ieșit din academie, cu care apoi în timpul liber, în loc de a petrece în aerul infect al cafeanelor Vienei, asculta prelegerile renomăților profesori dela universitate, când la facultatea de drept, când la tehnica, când la medicină.

Dedat din tinerețe la activitate, pătruns de o nețermurită iubire de neam manifestată atât ca soldat, cât mai mult după retragerea sa în pensiune, nici când nu a rămas în nelucrare. Nemărginita sa iubire de neam l'a ținut în continuă activitate, lucrând fără sgomot și fără de a aștepta laudele cuiva, combătând vițile incubate în popor, ca luxul, alcoolismul, căruia i' era un dușman neîmpăcat, premergând însuși cu exemplul și faptă reținându-se singur timp de peste 30 ani dela orice bevtură spirituoasă, fumat etc.

Doritor să-și vadă némul în rândul poporului culte, — pe cari avuse ocasiă a-le cunoscere ca oficer — ridicat atât în privința culturală, cât și materialicesce, a jertfit partea cea mai mare a economiilor făcute din modesta sa pensiune aproape tuturor societăților, cari au de scop ridicarea nivelului cultural al némului românesc, precum și propășirea lui pe orice teren. Căci cui alteia, decât nemărginita sale iubiri de neam și dorului de a-l vedea odată fericit, se poate mulțumi, că „Asociația pentru literatura și cultura pop. român“, „Societatea pentru crearea unui fond de teatru român“, precum și a celorlalte societăți, vorbesc destul de eloquent despre jertfele aduse de membrul lor fundator, dându-i locul ce-i compete în istoria culturală a némului din care a eșit și făcut parte..

Asociația, înscințată despre treacerea din viață a membrului ei fundator, a adresat familiei următoarea telegramă de condolență:

„Esprimând în numele comitetului Asociației regrete pentru trecerea din viață a supralocotentului George Boeriu, marinimosul fundator și binefăcător al tinerimei române — ne asociem dolului familiar. — Dr. Pușcariu, vice-președinte“.

Etă o demnă aprețiere a faptelor, ce să legă de numele George Boieriu.

Imparțialul.

Reuniunea învățătorilor români
dela școalele poporale confesionale ortodoxe din protopopiatele arădane I—VII.

Concurs literar.

Din impuls nobil și generos al Magistrul Sale Domnului Stefan Antonescu, cavaler al ordinului Francisc Iosif, președintele de sedria orfanală, comit. în pensiune, deputat siodal, asesor consistorial și membru fundator al reunii năstrelor învățătorilor etc., adunarea generală ordinată dela 1 (18) Iulie 1900 a lăcătușat, ér comitetul central al reunii a decis în ședința ordinată delă 1 (14) Martie 1901 a se escrie premiu de 50 de corone valută de aur pentru cea mai bună lucrare de legumărit și pomărit practic.

Subsemnatii aduocând acesta la cunoștința tuturor celor competenți, ne permitem să spunem în cele următoare modalitățile

sale mijloce, să nu-i dea tot ajutorul posibil.

Nu și-a uitat decedatul nică de comună sa natală, făcând bisericiei și școliei 3 oferte în suma aproape de 600 corone, din cari s'a pus baza la trei fonduri bisericești-scolare. A fost mai multă ană casarul Eforiei bisericești-scolare, purtând socotilele fără nică o plată, mai ales pe timpul edificării bisericei, căci mare parte tot decedatului e de a-se mulțumi, că o o așa biserică pompășă impodobescă comună fruntașe Vad, fiind atunci ales președinte onorar al Eforiei. Vre-o 15 ană neintrerupt a fost membru în comisiunea municipală a acestui comitat.

Trăind retras în timpul din urmă, modest și cumpătat în tot, lucrând în liniște cu adevărată iubire către némul său, nici când nu a venit după gloria și mărire, nici când nu i-a plăcut să se facă larmă în jurul numelui său, ca astfel să fi cunoscut în cercuri mai largi; nu vor rămâne însă necunoscută activitatea și meritile decedatului pentru viitoarele generații, căci analele „Asociației pentru literatura și cultura poporului român“, a „Societății pentru crearea unui fond de teatru român“, precum și a celorlalte societăți, vorbesc destul de eloquent despre jertfele aduse de membrul lor fundator, dându-i locul ce-i compete în istoria culturală a némului din care a eșit și făcut parte..

Asociația, înscințată despre treacerea din viață a membrului ei fundator, a adresat familiei următoarea telegramă de condolență:

„Esprimând în numele comitetului Asociației regrete pentru trecerea din viață a supralocotentului George Boeriu, marinimosul fundator și binefăcător al tinerimei române — ne asociem dolului familiar. — Dr. Pușcariu, vice-președinte“.

Etă o demnă aprețiere a faptelor, ce să legă de numele George Boieriu.

ce au să fie observate întru elaborarea sus-amintitului operat.

1) Operatul are să fie o scriere populară despre legumărit și pomărit și să occupe cel mult 4 cărți tipărite octav.

2) Conținutul să fie scris în limbaj ușor și să conțină din două părți:

Partea prima să tracteze despre legumărit, cu deosebită privire la acele soiuri de legume, ce sunt mai avantajoase pentru folosul și traiul sătenului român. Este de dorit a-se spune modurile cum să se facă pregătirile necesare pentru sădirea și ulterioara desvoltare a legumelor. Să se arate morburile ce pot obveni între legume și mijloacele de vindecare. Să se expună folosul ce l-ar avea poporul nostru din legumărit, de căci i-ar succede să occupe dănsul cu legumele sale piețele din apropiere.

Partea a doua să tracteze despre cultivarea tuturor pomilor din patria noastră. Aici să se vorbească cu deplină conștiință de cauza despre sădirea, altoarea, cultivarea și folosul pomilor, apoi despre diferențele morburilor obveniente și despre stărirea lor, despre acele specii de pome, cari pe la noi său preste tot au mai mare trecere, conform cualității și a timpului lor de coacere. Prin compararea pomiculturii raționale cu cea practicată astăzi, să se arate folosul esportului de pomi, considerând ori ce spese de cultivare.

3) Terminul de concurs îl fixăm pe ziua de 1 August st. n. 1901 și rugăm pe toti cei chemați, așa trimite operatele scrise cu mâna proprie, dărăfără subscriere, la subsemnatul președinte al reunii în Arad, strada „Uj-Terem“ nr. 6, pe lângă o cuvertă sigilată, care să cuprindă în sine însuși numele autorului cu subscrierea proprie, dărăpe covoră să fie scris un text ca motto, ce să se afle și în fruntea manuscrisului respectiv.

Din ședința ordinată a comitetului central ținută în 1 (14) Martie 1901 în sala cea mică a seminarului diecesan.

Arad, la 5 Aprilie 1901.

Prof. Teodor Ceonțea, Iosif Tisu, președinte. secret. I.

Concertul societății române de cântări și muzică din Caransebeș.

Caransebeș, 10 Aprilie.

In Caransebeș totă se mișcă pentru a face pregătirile pentru concertul, ce în fișă-care an îl dă societatea de cântări la Dumineca Tomii în onoarea deputaților sindicali, cari din cele mai îndepărtate locuri vin, ca în numele poporului drept credincios, să se convingă despre mersul afacerilor bisericești, școlare și fundaționale și să dea direcțione pentru viitor.

Caransebeșul la astfel de ocazie tot-dăuna a fost consciu de datorința sa și prin totă mijlocele a căutat, ca iubiții noștri deputați sindicali, pe lângă munca încordată, să afle și momente de distractie, să aibă ocazie a cunoște mai deaproape societatea din Caransebeș și jur.

Și de căci acum Societatea de cântări a sciut să-și împlinășă acesta da-

torință, cu deosebită bucurie trebuie să constatăm, că în anul acesta va fi ne-necesită, căci deși cu multă ostenelă, dărăfa suces comitetului a căstiga pe 2 artiști române cunoscute, pe dăsorele Mari și Anița Onițiu, fiicele d-lui jude de tribunal Alexă Onițiu din Seghedin, cari au avut amabilitatea a promite, că și în anul acesta ne vor delecta. Fișă-care iubitor de muzică trebuie să simtă deosebită placere la audul acestei sciri, fiind dăsorele Onițiu de mult cunoscute publicului român din totă țările ca artiști dibace. Si de căci Societatea noastră de cântări nu crăta nici o jertfă pentru a procura publicului românesc o di de adevărată bucurie și veseliu, este datorința noastră a tuturor să ne arătăm recunoșteri, și cu toții să participăm, pentru că Societatea și pe viitor să aibă îndemnul a lucra cu zel pentru desvoltarea cântării românești.

Mai amintesc, că în anul viitor Societatea va serba iubileul său de 25 de ani, cu care ocazie se va sănă și stăgul Societății de cântări; să căutăm deci cu toții a sprijini în cele materiale cu atât mai vîrtoș, că aranjarea unui concert, cum este proiectat cel din anul acesta, este încopiată cu mari spese, de căci Societatea nu prea dispune.

V.

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Aprilie st. v. 1901

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii noștri.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 24 corone; pe șase luni 12 corone; pe trei luni 6 corone; pe o lună 2 corone.

Abonamente numai la numărul poporului de Dumineca:

Pentru Austro-Ungaria: pe un an 4 corone; pe șase luni 2 corone.

Abonarea se poate face mai ușor prin mandate postale.

Administrația.

Literatură.

Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă, de I. C. Panțu. O carte bună pentru a învăța cu ușurință contabilitatea. Pagini I—VIII + 213. Prețul 2 cor. (+ 20 b. p.)

Mai incolo stă bogatul cămătar al satului închinându-se adene până la pămînt. Îi curg mătăniile și crucile, pentru că printre fătarnică rugăciune se usce lacrimile orfaniilor, și cună mintit pe ómeni, așa minte acum pe Dumnezeu...

Inimă-i clocoțesc bêtărâul clopotar; înruntate privesc iconele de pe părți la miseria și minciuna ómenescă.. de căci acestea s'au treut deja de mult, de mult. Acum totă lumea bêtărâului e înălțimea intunecosă a turnului, unde urlă glasul rătăcit al vîntului. „Dumne deu e judecător drept; în mâna lui e răsbunarea!“ murmură bêtărâul și domol se scurg lacramile pe fața brâzdată a clopotarului.

* *

„Nea Mihai! dór nu te-a cuprins somnul?“ se aude un glas de jos.

„Cine strigă?“ intrébă bêtărâul sărind repede în sus. „Dómne sfinte, în adevăr să fi atipit? Nică când nu mi-s-a mai întemplat o așa rușine!“...

Sprinten, c'o mâna obicinuită prinde funia, și aruncă încă o privire în jos, unde se grămadesc multimea tărânilor, ca un mușinoiu de furnici... „Christos a inviat din morții!“ răsună de jos până la urechile bêtărâului. Însuflător răsună religios strigăt în inima lui... luminile îse par că ard mai strălucitor, tărâni par că se mișcă mai vioi... Clopoțele sună tot mai puternic și ecoul lor se revărsă într-o splendidă muzică sérbătorescă...

* *

Nică când bêtărâul clopotar nu și-a tras clopoțele atât de minunat. Inima lui, străbătută de duhul însuflătorii, par că a însuflat viață și rețelui metal, care varsă un amestec de acorduri plângătorie și apoi vesele Spre cer se ridică tonurile cele vii, în înălțime spre strălucitorile stele... Acestea ard cu mai multă putere, în timp ce tonurile din clopotniță se revărsă neîncetat în unde mai intensive, făcând vezduhul să răsune în acorduri de iubire, bu-

curiă și fericire.... Infundat se deseară basul cel adene succumbând cântarea de bucurie: „Christos a inviat!“ In glas de tenor îi răspund cele două clopoțe mai mici: „Christos a inviat!...

Chiar și învechita clopotniță pare a simți bucuria ómenilor, și până și vîntul care atinge ușor fața clopotarului, și tot, tot pe rînd intonă în estas: „Christos a inviat!“

Îmbêtărâita-i inimă își uită dușurile, o viață plină de griji și amar... A uitat bêtărâul clopotar, că viața lui și speranțele-i de fericire n'au fost decât un vis deșert, că e singur pe lumea acăsta.... El aude acordurile, cari cântănd și suspinând în același timp, se ridică prin spațiul intunecat spre cerul semănăt cu stele și se coboară érashi spre pămîntul amarurilor.... se vede incunjurat de fii și nepoți, le aude vocea ridătorie... glasul tuturora, mari și mici se conțopesc într'un armonic cor de bucurie și fericire, de căci îndelungata-i viață nici când nu l'a împărtă-

șit... Bêtărâul intinde încă funia clopotelor; lacrimi i-se scurg prin brazele feței, puternic îi bate inima în estasul său de fericire...

* *

Uimiți stau jos ómenii și povestesc: atât de minunat și pîtrundător bêtărâul n'a tras încă niciodată clopoțele...

Dintr'odată se potinchesc clopotul cel mare într-o lovitură ruptă— și apoi tace. Clopoțele cele mici se opresc într'un țipet ascuțit, ca și când ar voi să asculte glasul puternicului lor frate, care vibrăza încă tremurând, și apoi amorțesc domol într'un murmur jalnic și prelungit....

Sdrobit cade bêtărâul pe bancă și două picătură de lacremi, ultimele picături alunecă încet, tot mai încet pe obrajii îngăbeni și reci.....

Drum bun! Bêtărâul clopotar și-a tras pentru vecinicia clopoțele...

Trad. de n. s.

NECROLOG. Subscrișii cu inima înfrântă de durere anunță tuturor rudejilor, amicilor și cunoșcuților, cumea mult iubitul tată, moș, soțu și cunoscător **Alexandru P. Romontianu**, preot gr. cat. în Turda-Vechiă, după un morb greu împărtășit cu Sfintele sacamente ale muribundilor și a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului în 11 a. I. c. la 1/2 1 óră p. m. în etate de 69 ani și 42 ani a preoției sale. Ramâșițele pământesc ale neînțelui defunct se vor aşeda spre eternă odihna Sâmbăta în 13 Aprilie st. n. la 2 óre p. m. în cimitirul Sântei biserici gr. cat. locale. Fie-i tinerina ușoară și memoria neuitată!

Turda-Vechiă, la 11 Aprilie 1901. Romulus Ramontianu preot gr. cat. în Mărăgău. Remus G. R. Ramontianu, farmacist în Făgăraș ca fiu. Georgina Ramontianu născ. Crișană ca noră. Enea, Zoia, Coriolan și Sabina nepoți și nepoțe. Văd. Elena Cormoșiu născ. Csányi ca cunoscătoare.

Un Român — proroc în oazele Saharei.

Medicul român **Dr. Alecsandru Popovici** dela băile Herculane din Bănat, a întreprins o călătorie de studii prin oazele Saharei. La 22 Martie n. a. c. s'a aflat în o oază din Sahara, numită Biscera, de unde a trimis o scrisoare mai lungă, din care estragem următoarele:

La pările munților Bu-Rezal, care încunjură o parte a pustiului Saharei — așa-și începe scrisoarea d-l Popovici — trăiesc un anumit **Ali Mustafa**. Locuința lui e într-o gaură a unei stânci, de pe care se pot vedea palmii oazelor și marea de nisip a șesurilor intinse. Ali Mustafa, care e un venetic în părțile acelea, e privit din partea tuturor seminților arabe ale ținutului ca un proroc și sfătuitor și e în mare cinstă înaintea lor. Străinilor el nu se arată și forte rar î-se dă vre-unua prilegiu, ca să-l vadă și să vorbească cu el. Dela vre-o căpătă Arabi am aflat, că Ali înainte cu trei ani a prorocit, într'un chip foarte curios, răsboiul african dintre Englezi și Burzi și că Arabii nu se arată ostenită în a-i răstălmăci prorociile și spiritul său — că el își îmbracă prorociile în vestimente poetice și le predă într'un mod unic în felul său, ba Ali e admirat forte mult și pentru cunoștințele doftoricesc, pe cără le posede. Fiind că la diferite seminții arabe am făcut experiențe forte prețioase asupra metodelor lor de cură, mi-am propus să-l cercetez și să fac cunoștință și a vestitului profet, ceea-ce mi-a și reușit, mulțumită întrepunerei binevenățutului cabil din Dschebel-Tuggurt, care m'a trimes la Ali cu nisecă Arabi, ce-l cunoșteau bine.

Arabii m'au condus la peșteră și la intrarea ei, pe o pajiște de erbă și cu picioarele încrucișate ca Turcii, am văzut pe un om foarte bătrân, cu o barbă lungă și albă, pe cap cu un turban alb, și având pe umeri un burnus de colore albă. După ce i-am fost prezentat după obiceiul oriental, m'a privit plin de neîncredere și m'a întrebă de umbrelă mele.

I-am răspuns, că am venit aici din Europa, pentru ca să înveță cunoște diferențele mijloace de vindecare și folosirea lor. Si deoarece sciință și pățăniile lui pe terenul acesta îmi prindeau foarte bine, l-am rugat în numele omenimii suferitoare, ca să mă ajutore în cercetările mele. M'a întrebă, că din care teră-s. I-am răspuns, că dintr-o teră, pe care dênsul de bună semănu o va cunoșce, — din Ungaria.

Când a audit, că's din Ungaria și încă Român din Bănat, acăsta l'a mișcat adene și dintr-o dată să îndreptă și pironindu-și ochii oblu în ai mei, m'a privit plin de emoția așa, că și eu am fost cuprins de admirarea lui. Mi-a spus: „Așa, așa, tu ești bănatén din teră ungurescă, și tu ești de credință, că eu nu aș cunoște teră aceea?“

„Ai vr'un pașaport?“ După ce i-am răspuns că da, a adăus: „Arătă-mi-l“. Cam cu frică, dăr totuș l'am dat. El l'a luat cu mâna, care-i tremura, și pe cei trei Arabi,

cără m'au condus, după ce le-a mulțămit, i-a trimis mai departe. El s'a dus căt s'a dus și s'a aședat sub un palm. Acum desfăcă pașaportul, cetă cuprinsul și sărutând literile, a strins cărticica la inimă. După aceea mi-a redat pașaportul și după ce m'a îmbrățișat, mi-a făcut sămn să sed lângă el, ceea-ce și făcui.

Fiind că erau nedumerit, că oră înțelesă cuprinsul pașaportului și că de ce l'a sărutat și și-l'a dus la piept cu o voce tremurătoare, mi-a răspuns, spre cea mai mare a mea surprindere, că „teră ta e și teră mea, ceea-ce aici în Sahara e o taină și ceea-ce trebuie să și rămână taină, căci aici nu pot să mă dau decât ca Arab. Istoria mea îl-o voi spune mai târziu, acum vreau să spun puținele doftorii, pe care le scu“.

Acăsta o și făcă și-mi dădu dovezi, că e un bun cunoșteor al plantelor și un doftor cu multe experiențe.

La sfîrșit — și după stăruitorie rugămintă din parte-mi — mi-a povestit istoria vieții lui, pe care o public într'o făie din patria, cu gândul, că se vor afla rudenii de-ale profetului arăb, pote chiar în Oravița.

„Istoria mea e foarte scurtă“, începu el să spună. „M'am născut într'un oraș din Bănat, în Oravița la anul 1797. Acolo am trăit până când am fost de 31 ani. Mă îndeletniceam cu zugrăvitul. Vrând să mă însor, tată-meu nu s'a învoit. Năchit, într-o bună dimineață mi-am părăsit locul nascerei, fără să dic cătră nimenei nimic și prin pădură m'am dus până la

Măhadia; acolo am zagrăvit doi sfinti pe săma bisericiei, mi-am scobit numele în o lespede dela intrarea așa numitei peșteră hoților și anume: *Iacob Turcu, zugrav din Oravița, 1828*. După aceea am părăsit Măhadia și peste munți am trecut în Tera românească, în orașul Târgu-Jiului. Orașul acesta, precum și ținutul lui, era ocupat de trupele turcescă. Făcând cunoștință cu vre-o căpătă ofișeră, am intrat în armata turcescă și m'am dus cu ea la Constantinopol. De aici am mers în mai multe resboie, am căpătat rangul de *pasă*, am trecut la legea musulmanilor, m'am însurat, am avut doi copii, cără impreună cu mama lor au murit în Tripolis. După aceea am venit în pusta Saharei luană-mi rămas bun dela miliție, fiind și așa bătrân. Aici în apropiere, la pările lui Dschebel Krusbet, am descoperit o *scaldă romană*, care aici e cunoscută sub numirea arabă de *El Hammam* și sub cea latină *Aquae Herculis*. Fiind că de cănd pribegisem prin Asia și prin Africa n'am mai audit nimic nici despre teră, nici despre familia mea, asemănarea numelui scaldei de aici cu al celei din care mai pe urmă am văzut-o în teră ungurescă, m'a mișcat de așa, încât să mă așești aici, unde m'ai găsit tu. Acum scii tot!“ Încheie el în mod sărbătoresc după cum e obiceiul oriental. „Sórele începe să asfintescă. Tine'n minte, ce îl-am spus și să umblă 'n pace“.

A dat apoi sămn, lovind în pâlni, și cei trei însători ai mei au sosit. I-a sfătuit pe toți să-mi spună tot ce scu despre trecutul și tainele vechiului oraș Biscera, m'a îmbrățișat și, spre uimirea Arabilor, și-a luat turbanul de pe cap și în limba mea a strigat un sărbătoresc: „Trăiescă Imperatul! Trăiescă România! Trăiescă Bănatul!“ Din ochi lacrimi mari i-se rostogoliră pe față-i încrețită și i-se perdură în barba cea stufoasă și mai albă ca laptele.

Din istoria ouălor roșii.

Obiceiul ouălor roșii la Pasă este de origine foarte veche, păgână.

Romanii țineau în Aprilie sărbătoarea ouăi în cinstea lui Castor și Pollux despre, care se credea, că au esit la viață din ou de lebedă numită Leda. Sărbătoarea acăsta a luat-o bucuros preoțimea romană, fiind că tocmai pe acest timp găinile sunt abundante în ouă și astfel zeciula se putea este și asupra ouălor.

Dăr ouă jucăt ore-care rol deja în istoria cea mai veche a nemului omenesc.

La Hinduș se credea, de pildă, că din ouă esit ființa cea mai înaltă. După tradiția oul s'a crepat în două, din virful lui s'a făcut ceriul, din fund pământul și din conținutul său omul. Oul, ca simbol, însemnă renascerea din moarte, viață nouă în viitorul misterios. Este dăr ușor de înțeles cum a devenit ou în epoca creștinismului simbolul învierii și de ce și adă la Pasă, el umbără din mâna în mâna.

Vechii Egipțeni mâncau oul cu sentimentul de moarte în sărbătoarea aceluia deu care a pronunțat sentința ultimă a judecătorului morții, er o parte a lumii creștine a mâncau oul la Pasă din recunoșință față de Dumnezeu pentru invierea Mântuitorului.

Obiceiul de a se împărți la Pasă ouă ca dar, nu este numai în lumea creștină. În Persia s'a obișnuit împărțirea de ouă roșii la anul nou. Obiceiul acesta era popular și în biserică română și răsăritenă. În Italia părinții ascund ouăle de Pasă în cuibură făcute din mușchi, le ascund apoi prin grădină său prin case și băieți, la un semn dat, merg să le caute. În Germania micii copii sunt trimiși să vadă ouăle, ce le-au depus găinile, și de obicei ei află în loc de găină căte-un iepure umplut. și acăstea este o tradiție de Pasă.

Ouele se văpsesc cu colori deosebite: roșii, galbene, albăstre. La Unguri sunt cunoscute mai ales ouăle roșii, la řerbă roșii-galbene, la Ruteni galbine și verzi, la Români roșii, galbine, vinete, mohorite închise.

Mai de mult nu se dădeau la Pasă decât ouă albe. Obiceiul acesta există și adă prin unele sate, ca de ex. la Unguri dintr-o comună a comitatului Arad. Numai cu timpul s'au văpsit cu roșu ouăle, ca prin acăsta să se arate și mai mult bucuria creștinilor, că au venit Pascile.

P O V E T E.

Impachetarea ouălor. O casă mare din Auglia, care se ocupă în special cu importul de ouă prospete, a dispus ca expeditorii săi din Hamburg să-i trimiță ouăle împachetate numai în tărițe de grâu, căci în acest emballaj sosesc în stare mult mai bună. Într'adevăr, cercetări serioase au dovedit, că ouele aședate în lădi uscate și împachetate cu tărițe de lemn, sunt în orice cas preferabile celor împachetate în păe, de unde obțin un miroș neplăcut, său în alte materiale minerale sau vegetale, care decă nu dau ouălor un gust neplăcut, totuși le strică infățișarea prin necurăteniile caușate de ouăle sparte, ceea-ce la tărițe de lemn nu se întâmplat.

Stîrpirea furnicilor. De-o dată cu sosirea căldurilor mai mari, încep a se arăta și furnicile într'un număr tot mai mare. Furnicile năvălesc pe timpul căldurilor mai mari nu numai asupra plantațiunilor de arbori de pe marginea strădelor și a drumurilor, dăr și pe altotie mai tinere din grădinile de pomă, cără sunt plantate în locul săpat, ci uneori se ivesc chiar și prin odăile de locuit. Pricina năvălirii pe arbori și altoi, este mierea de rouă, ce o depune pe frunzele arborilor și pomilor așa numitul păduche de frunze.

Furnicile îndată ceaflă unde-vă mire de aceea, năvălesc acolo, și de-o dată cu aceea nimicesc și alte insecte și omide, pe cără le pot prinde. Prin acăstă lucrare a lor, ele devin în căpătă folositore. Décă însă vedem, că năvălirea furnicilor pe pomă și plantațiuni devine stricătoare, atunci le căutăm moșinoiele, și le împrăștiam, er locul acelora îl opărим cu apă fierbinte, său aprindem foc pe aceleia. Unii grădinari mai presară la rădăcinile pomilor

atacați de furnici și pulbere de var nestins său cenușă de lemn cernută, său apoi fac nișce inele din hârtiă mai grăsă pe cără le ung cu păcură său cleiū, ca să nu se mai păteșă și pe aceea. De prin odăi, furnicile se pot stîrpi prin opărire, său prin prinderea lor în sponghii presărate cu zahăr, cără când sunt pline asemenea le opăresc.

*
Impotriva muscelor la vite. Se recomandă ca leac bun pentru a scuti vitele de supărările, ce le pricinuiesc mușele vara pe căldură, următoarele rețete: Fierbem frunde de nuc cu oțet, și cu zéma astă, firesc căldicică, ungem viață pe părțile unde mai ales se așează mușele și o supără. Său: Luăm o parte acid de carbol (din farmacie) și 8 părți ulei de mac și le mestecăm bine. Cu acăsta ungem viață pe locurile unde o supără mai rău mușele, și ea va avea pace de ele. Ungerea oră cu una ori cu alta din aceste lécuri, e bine să se facă în fiacă dinință, său cel puțin la 2—3 dîle odată.

Sentința de moarte a lui Isus.

Lângă orașul italian Caseria se află o biserică. În biserică acăsta s'a aflat o tablă comemorativă de mare preț. Pe tablă acăsta se află sculptat în limba ebraică veche textul original al sentinței, ce s'a adus contra lui *Isus Christos*. Reuniunea de artele frumoase parisiană, a trimis o comisiune pentru copierea textului, care este următorul:

„Sentință
pronunțată de *Pilat din Pont*, locuitorul Galileei-de-jos, care sună așa, că

Isus din Nazaret

trebuie să sufere moarte pe cruce. În al 17-lea an al domnirei împăratului Tiberiu, dîua 25-a din luna Martie, în sfântul oraș *Ierusalim*, când *Anania și Caiapha* erau preoții și archiereii Domnului.

Pilat din Pont, locuitorul Galileei-de-jos, sedând în scaunul lui *Pađon*, il osândesc pe *Isus nazareanul* la moarte pe cruce între doi talhari, — fiind că omeni distinși și cunoscuți de popor mărturisesc, că:

1. Isus e amăgitor,
2. Isus e atâtător,
3. Isus e adversarul legilor,
4. Isus se numesce pe sine, fals, fiul lui Dumnezeu,
5. Isus se numesce pe sine, fals, regele Israilului,
6. Isus cu ramură de palm în mâna, însotit de mare multime, a intrat în biserică.

Pilat din Pont poruncescă lui *Cornelius Quirilinus*, primului centurion, ca să-l conducă la locul pierderii și interdicție tuturor săracilor și bogăților de a împedeca moarte lui *Isus*. Martorii, cără au subscris sentința adusă contra lui *Isus*, sunt următorii:

1. Daniil Robani, fariseu,
2. Ioan Zarabat,
3. Rafael Robani,
4. Caper, cărturar.

Isus va fi condus din *Ierusalim* prin poarta *Sărena*.

Se mai poate ceta următoarea observare:

„Flăcări națiunii său s'a trimis căte-o tablă asemenea“.

Adevărul respicat

— ajunge chiar spândurat.

De multe ori am gândit, de să putut întâmplă și una ca asta?

Ci că un împărat dete de scire în totă lumea, că fata lui a ajuns vîrstă de marită. Să se scie insă, că numai acelaia

Prăvălia se deschide la 5 ore dimineață și se închide la 10 ore — Dumineea dela 5—12 a. m. și dela 6—9 seara.

Preturi moderate.

SEMINȚELE renumite

ale lui
MAUTHNER
au pe fiecare secol numirea:
Semînta MAUTHNER.

Dacă se oferă semințele
fără numele **MAUTHNER**, sunt
a se respinge.

SEMÎNTE mai bune și cu deplină in-
credere pentru agronomi și grădinari
nu există, ca cele ce lîferă de jî
de **27 de ani**

EDMUND MAUTHNER

magazia de semîntă c. și reg. a curții
în **Budapesta**.

Cantorul și | Vii. Rottenbiler-utca 33
magazinile | (Halta tramvaiului electric)

Localul | **VI. Andrási-ut 33.**
de vîndare | vis-à-vis de Opera reg.

Catalogul principal de 226 pag., la cerere
se trimite gratis. 6—10 (38)

BIRTAȘUL dela „Frună verde”
din **Brașov** (Schei) nr. 1,
oferă de vîndare
PORUMBĂI diferenți, de rassă nobilă.

La cerere se trimit Catalog și pre-
țurile.

1900 Paris, Medalia de aur.

JULIUS MÜLLER's

successorul

Alfred Tartler
ca depositar general,

și

Fritz Hasenmayer,
Heinrich Petersberger,
Ernst Jekelius,
Cafeneaua Transvaal,
Bede Antal,
Rudolf Stingl,

ca depositari,

recomandă en. publice din Brașov

Vinuri veritabile

naturale, curate, de calitate super.

a furnizorului curții I. și r.

Josef B. Teutsch
din Sighișoara.

Croitorie civilă și militară

în piața roselor (sub Bucium) nr. 15.

Praxa ce mi-am câștigat în croială de mai mulți ani în streinătate, mă pune în plăcuta poziție de a putea executa solid și prompt orice comandă mi-s-ar face în branja croitoriei pe lângă condițiunile cele mai convenabile.

Mă recomand tot-odată D-lor ofițeri în rezervă, că **lucrez și uniforme militare**, și Tunici (Waffenrock) pot preface în atilă, și din chipuri de infanterie chipuri de honvedi cu prețurile și cele mai moderate. Rugându-mă de o cercetare numărătoare, sunt cu totă stima:

10--12 (72)

Petru Pavel
croitor.

Antreprise de pompe funebre

E. Tultsek.

BRASOV, Strada Portii Nr. 12. Library Cluj

(Lipit de depoul de ghete al D-nului I. Săbădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mórte, așeazămentul său de înmormântare bogat asortat în cari totale obiectele, atât sortele mai de rând, cât și cele mai fine, se pot căpăta **cu prețuri ieftine**.

Comisiune și **depou de siciuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprie a tuturor **siciurilor de lemn**, de **metal** și **imitațiuni de metal și de lemn de stejaru**.

Depou de **cununi** pentru monumente și **plântici** cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de marmură, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un **car funebru** vânător, pentru **copii**, precum și cioclini.

Comande întregi se execută **prompt și ieftin**, i-a u asupra-mi și **transporturi de morți în străinătate**.

La casuri de mórte a se adresa la

E. Tultsek.

Reparaturi și comande după măsură se primesc și efectuă prin un măestru dibaci cu promptetă.

Comanda din afară de Brașov se efectuează prompt, însă numai **cu rambursă**; încălțăminte neconvenabile se primesc francat înapoi spre schimbare, eventual se înapoiază valoarea. — La comande din afară trebuie următoarele arătat: de ce preț? din ce pele? ce formă? ascuțit sau rotund? în besetz sau simplu? cu talpă grăsă sau subțire. Ca măsură se poate trimite un papuc vechiu cu posta, ca: „Mustă fără valoare” cu 5 cr. De ajuns este și arătarea numărului încălțămintei, care cumpărătorul de obicei procură din prăvălii de încălțăminte. Altcum poate ori și ce laic a lăsat măsura piciorului cu centimetru, sau cu o fație de hârtie, măsurând partea piciorului pe dinăuntru dela mijlocul călcăiului până la vîrful degetului cel mare, peste talpe și degete, peste glesne, peste călcăi și peste pulpe, trimițând acăstă măsură prin epistolă se poate efectua comanda după dorință.

Marfă de desfacere eftină! 1500 pentru diferite încălțăminte ne mai moderne se vinde cu 50% sub prețul cumpărăt.

BANCA generală de asigurare mutuală „TRANSYLVANIA”

Fondată la anul 1868 în Sibiu. Fondată la anul 1868

Asigură în condițiunile cele mai avantajoase:

a) contra dăunelor de **Incendii și explozie**, edificii de locuințe și de economie, magazine de mărfuri, mobile, îmbrăcăminte, rufe, cară și vite de tot soiul, **producte** de câmp și de recoltă.

Asigurare favorabilă în pașal în condiții avantajoase, mai departe: biserici, mănăstiri, edificii parochiale și edificii domeniale, stabilimente de fabrici, mori etc.

b) Pe viața omului în combinații deosebit de favorabile, prin cără capitalele asigurate să pot folosi atât pentru asigurarea viitorului familiei (cas de moarte) cât și în casul ajungerii unei etăți fixate a asiguratului. — Asemenea se pot încheia asigurări de zestre pentru copii, precum și rente viagere.

c) Asigurări de spese de înmormântare în 3 modalități diferite, pentru sume de la 50—400 corone, fără cercetare medicală. În cas de moarte sumele asigurate se solvesc imediat.

— Prospecte și formulare de oferte se dau gratuit. —

Informații se dau și oferte se primesc la

Agentura principală a băncii de asigurare „TRANSYLVANIA”

în Brașov, Strada Mihail Weiss nr. 24.

Agent principal: Heinrich Hermann.

2—50.(100)

Allein echter Balsam
des Schutzenengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Indispensabil și neîntrecut. Efect sigur.
Articol universal, Export în toate țările.

CHIEF-OFFICE 48. CRIXTON-ROAD. LONDON S. W.

Cele mai sigure, mai bune și totă lumea lăudate și căutate mijloce de casă de vindecare sunt

Balsamul A. Thierry farmacist

un mijloc de vindecare neajuns pentru boli de pept, plămană, ficat, stomac, și alte interne. Intrebuințat pe din afară

Mijloc de vindecare miraculos.

veritabil numai cel provăjduit cu marca coloare verde Nonnenschutz-marke înregistrată în toate statele culturale, și cu capsula tipărită firma: Allein echt.

Producția anuală documentată 6 milioane de sticle. 12 sticle mici sau 6 sticle duple trimise franco cu posta 4 corone. — O stică cu prospect și însemnarea depourilor din toate țările lumii 1 coronă 20 bani.

— Trimiterea se face numai după primirea banilor. —

Alifia-Centifolia A. Thierry numită Alifia miraculosă

mult căutată, renomată pentru efectele ei vindecătoare. Face operații de prisos!

Cu aceasta salbă sănătatea vindecă un caries învechit de 14 ani, declarat de incurabil, de curând și o boala de răcă învechit de 22 ani. Are efect antiseptic, alină durerile vindecă ranele de tot felul, fumăie, disolvă, trage din rană ori-ce corp strein — Un borcan costă 1 cor. 80 bani. — Se trimite numai după primirea banilor. La comandă mai mari se dă mai ieftin. Se produce anual 1000.000 borcane.

Despre amendoanele mijloacele de vindecare se poate vedea o arhivă de atestate originale din toate țările lumii. — Atrag atenția a se fări de falsificate și a fi cu atenție că borcanele se fie proveydate cu firma: Apotheke zum Schutzenengel des A. Thierry. — Unde nu sunt depouri se nu se cumpere falsificate, ci să adrezeze comandele direct la

Apotheker A. Thierry's Fabrik în Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

(Liferant des österr. k. k. taatsbeamten-Verbandes.)

(Contractor of the War-Office und the Admiralty, London.)

i-a da-o de soță, care a sci să-i spună un lucru, care să nu-l credă.

Din totă lumea se grăbiră ómenii, mai ales domnii cei mari, principii și ministri și alii ómeni învățăți și bogăți, cără au rîvnit după mâna fetei la curtea împăratului, ca să-i spună căte o minciună incornurată pe care să n'o credă. Ci el să totă dicea: cred, cred!

— Să mergem și noi frații mei, dice un voinic de fecior, către doi frații ce-i avea.

— Să mergem! diseră ei și plecară.

— Ce vă trebue? fi întrebă împăratul când intrără în odaia lui.

— Am venit, răspunse cel mai mare, să-i spun un lucru, pe care nu li-i crede.

— Să te aud!

— Eră a venit la noi în sat un om sfânt și te-a întrebat, că măritatul-ai fata oră ba, că el și-ar trimite un peștor din ceea lume.

— Cred, cred!

— Dér tie ce-ți trebue? întrebă de al doilea.

— Să eu am venit după ce a venit și frate meu, dice:

— Să te aud dără!

— Auind omul cel sfânt, că Măria Ta numai acelaia i vei da fata, care și-ar scrie un lucru, pe care să nu-l credă, mi-a răspuns că deorece împăratul vostru e atât de ușor la minte, că nu-i minciună pe care să nu o credă, fata lui păna în vreme va impleti chică albă.

— Cred, cred! răspunse împăratul fără să se vadă pic de sămn de mâniă pe față lui.

— Dără tu după ce ai venit? întrebă pe al treilea.

— Eu am venit, răspunse voinicul nostru, să-i spun lucruri adevărate, ca să nu le credă, că domnii și-or mințit desute și totă le-ai credut.

— Să te aud!

— Stăpânul meu mă-a dat în grija o sută de oi..

— Cred, cred!

— Eu le mulg când îmi place, și le tund, precum vrăiu...

— Cred, cred!

— Să el nimica nu-mă dice, că și când n'ar fi oile ale lui...

— Cred, cred!

— Numai un măgar ce merge în fruntea lor, sbară din când în când a plăie.

— Cred, cred!

— Eu, că și el să tacă, îl lovesc cu cărja în cap.

— Cred, cred!

— Si bietul măgar, căruia când îl lovesc îi dic: „măgar prost”, se uită la mine, mai mult supărăt decât mânoas și numai că nu-mă scie răspunde: Eu sunt măgar prost, tu însă ești măgar mai prost, er el, stăpânul tău, e măgarul cel mai prost.

— Cred, cred!

— Sciu că păna aci mi-le credă, dără te rog Măria Ta, se mă ascultă păna în sfîrșit, că ce-ți voi spune acum mare lucru de-mă ve-ți crede.

— Să te aud dără!

— Măria Ta, ca stăpânul tău, lașă și ómenii ei în grija ministrilor și în a slujbașilor acestora.

— Așa-i, așa-i!

— Aceștia, de trebue, de nu trebue, pentru căte minicuri tóte pun pe bieții ómeni atât de biruri, că în cele din urmă ei nu lucră pe urta alta, decât ca să poată plăti dările cele multe, din cară ei și tăra nici un folos nu au.

— Cred, cred!

— Să Măria Ta, deși sci prea bine de păcătoșia asta a lor, nu le dici nici un cuvânt...

— Așa-i, așa-i!

— Numai cei pe cară poporul din sînul lor îi au de povătuiori și îndrepătători, vădend carul atât de tare încărcat, încă în loc să fiă cine să-l tragă se va răsturna, încep a striga, că nu-i bine, și că de a fi tot așa, și chiar rău.

— Póte, póte!

— Sfetnicii Mariei Tale însă pe această pentru că îndrăsneacă striga când tăra și poporul a ajuns la marginea prăpastiei, și pedepsesc în cel mai neomenesc mod și că adau le mai dic și nemernici neputincioși.

— Să póte, să póte!

— Ei, neîndreptați, mai mult compătimitor decât răsunători, cu lacrămi de durere pentru sorțea tărei, care a ajuns pe mânilor unor ómeni atât de nevredniți, se uită la sbirii, ce-i sbisfuesc și drept protest numai atâtă lă răspund: „Voi ne dicăti: nemernici neputincioși, când tocmai voi sunteți mai nemernici și mai neputincioși.

ciosă, er cel ce vă ridicăt peste noi, și cel mai mare neputincios.

— Mintă mojicule, și dice împăratul de mânoas ce era, roșind ca racul cel de pe jar; astă nu o cred.

Déca n'o credi fata-i a mea.

*

Încă în diua aceea voinicul nostru pentru „crima” ce a facut-o, fă osând la moarte, și dus la locul de perzania i-se puse ghilțul intocmai ca celui mai de nimic făcător de rele.

Antoniu Pepp.

Năcazul.

(Legenda din popor)

Pe vremea când Dumnezeu și cu Sf. Petru călătoriau pe pămînt și ascultau cu dragoste și cu milă păsurile făptuitorilor lui, când vedea vremilor celor bune na-junsene măcar nică pe la sfertul ei — s'au intîlnit în drum cu Năcazul care ședea mai la o margine și se bocea amarnic de par căti se rupea inima de jale audindu-l.

— De ce plângi și te vălcăresc așă? lă intrebă sfântul Dumnezeu.

— „Cum să nu plâng, Domne” a dîs Năcazul mai ostindu-s și arțagul dela inimă, căci tuturor făptuitorilor tale le-ai dat câte un rost în lumea astă, numai pe mine m'au lăsat să rătăcesc așă uitat și năcăjit fără chip de a sci unde să-mă pun și eu capul”.

A ascultat Dumnezeu cât a ascultat jălania Năcazului, dără par că tot nu-i veneabine, când se gădea, că trebue să-l dea cui-va; c'apoi dór nu degăba il lăsase Dumnezeu să fiă a nimării. Mai târdiu, ce s'a sfătuin Dumnezeu și cu Sf. Petru, să dea Năcazul să fiă a pietrili — dără cum ajunse Năcazul lângă pietrii, pietrile s'au și făcut în mii de fărăme.

— „Să-l dăm atuncea lemnelor șistoră de lângă noi” dice Sf. Petru, însă cum ajunse Năcazul de lemn, lemnle tóte s'au prefăcut în mii de tăndări, de nu le mai sciai nici urma. Tocmai atuncea trecea pe drum un om cu carul cu boi.

— „Domne, să mai facem o cercare, să dăm Năcazul omului șestuia care trece acum pe lângă noi” dice Sf. Petru. Cum dîse așă se și făcu. Năcazul s'a dus la om, s'a împrijetinit cu dênsul, și de-ătuncea și păna în diua de așă, Năcazul e cel mai bun prieten al nostru, de care n'am scăpat și n'om scăpa nici-o dată.

(„Alb.”) N. Teodorescu.

MULTE ȘI DE TÓTE.

Trei ouă cu 300 livre.

Un principe străin, care nu fusese nici-o dată în Franția, dără audise și cetise forte mult despre ea și doritor de a o să vedé, își puse tóte în rânduială și plecă. Principele își luase din destul tot ce credea, că-i va fi de lipsă pe drum, numai merinde mai puțină, căci de, nu era un simplu drumar să-și ia bățul, traista și o pâne o'căpă în ea. Fomea însă nu scie de frică și gura nu te intrăbă de ai oră de n'ai, ei trebue să-i dai. Așa o păti și principele din poveste.

Intemplarea însă adusese cu sine, că fomea să-l apuce tocmai pe o câmpie în delungată, unde mult trebuia să o întindă la drum păna să dai de vre-un sat, er gura și cerea tocmai când n'avea ce-i da. Ositenit și flămînd ca vai de el, principele ajunse într'un sat săracios și trase la o crășmă, unde ceră ceva de mâncare. Aci nu-i se putu servi nimic alt-ceva, decât numai 3 ouă ferte. Au fost bune și acestea.

Dără acum să vedem cu plată cum săm. Crășmarul din poveste fi ceră principelui la plecare nici mai mult, nici mai puțin decât numai 300 livre (lei). Principele întrebă mirat, cum de sunt așa de scumpe ouăle în acel sat, er pote că se afă prea rar. Crășmarul dădu din umeri și rîse spunându-i: „Nu, Domnule, ouăle nu sunt nici așa scumpe și nici așa rare la noi, dără tot ce e scump și tare rar la noi e, să vedem domnă așa mari”. Principele încă rîse, plăti și plecă. Astă încă a fost bună.

Regele de pe atunci al Franției afă despre intemplarea aceasta chiar din spusa principelui. Mai întâi rise și el una bună, după aceea dîse principelui la plecare: „Décă cumva te vei mai abate pe la cinsitul crășmar cu pricina, vei observa, că totușă în împăratia mea domnesce dreptatea”. In adevăr așă a și fost: principele, când s'a înapoiat pe la crășma din poveste, a aflat pôrta și ferestrele ei ziduite. Astă încă a fost bună. — I. D.

*

Urmările pustiirei pasărilor.

Naturalistul Adrian Levant publică în „Revista științifică” din Paris un articul interesant din lumea pasărilor. El dice, că în fiă-care an primăvara se pustiesc cam 1500 cuburi de pasări în jurul căre unui oraș și sat. Acăsta însemnă pustirea a cel puțin 6000 de pasări, cară ar fi trebuit să nimicăse 6 milioane insecte stricăciose.

In 1860 s'a predat un pachet din Baden la Wales, care constă din 600 colivii, conținând diferite pasări, ce nimicesc insectele. Adăi ar fi imposibil a-se trimite atâtea aripiate, fiind că ele au scădit mult în număr. Ele sunt tot mai rare în păduri și câmpuri și lipsă lor e forte simță în tóte privințele. S'a calculat, că sunt pasări, cară pustiesc în decursul verii 200,000 insecte, altele sunt în stare a nimici într-o singură di 600 insecte. O pasăre de acestea scutesc într'o di 3200 spice de grâu și 1150 ciorchini de strugur. In Heralu nimicirea pasărilor a păgubit pe producții de vinuri cu 100,000 hectolitri.

Calendarul săptămânelor.

MARTIE (1901) are 31 zile. GERMENAR.

Zilele	Călend. Iul. v.	Călend. Greg.
Dum.	1 1 + S. Paști Mar. E.	14 Tiberius
Lun.	2 2 + Pasări Titu	15 Anastasia
Marți	3 Cuv. Nicita	16 Irina
Merc.	4 + Cuv. p. Georg.	17 Rudolf
Joi	5 Teodul	18 Apoloniu
Vineri	6 Futichie	19 Antoniu
Sâmb.	7 C. p. Georg p. M.	20 Sulpitius

Prețurile cerealelor din piata Brașov.

Din 12 Aprilie 1901.

Măsura său greutățea	Calitatea.	Valută in Kor. fil.	cump.	
			fil.	vinde
1 H. L.	Grâu cel mai frumos	12	—	
"	Grâu mijlociu . . .	11	60	
"	Grâu mai slab . . .	11	20	
"	Grâu amestecat . . .	9	80	
"	Săcară frumosă . . .	8	90	
"	Săcară mijlociu . . .	8	40	
"	Orz frumos . . .	7	80	
"	Orz mijlociu . . .	7	40	
"	Ovă frumos . . .	5	50	
"	Ovă mijlociu . . .	5	20	
"	Cucuruz . . .	7	50	
"	Mălaiu (meiū) . . .	8	40	
"	Mazăre . . .	17	20	
"	Linte . . .	20	—	
"	Fasole . . .	10	40	
"	Semînă de in . . .	22	—	
"	Semînă de cânepă . . .	8	40	
"	Cartofi . . .	2	—	
1 kilă	Carne de vita . . .	—	88	
"	Carne de porc . . .	—	88	
"	Carne de berbecă . . .	—	—	
100 "	Său de vita prospăt . . .	40	—	
"	Său de vita topit . . .	76</		

